

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף מו.

שור שנגח את הפרה וספק אם הזיק גם לעוברת, ופרה שנגחה וספק אם היתה עדיין מעוברת?

פרה שנגחה את השור	שור שנגח את הפרה	
משתלם ח"נ מהפרה, ורבע נזק מהולד	משלם ח"נ על הפרה ורבע נזק על הולד	לסומכוס
משתלם ח"נ מהפרה, אבל לא מהולד	משלם ח"נ על הפרה ועל הולד פטור	לרבנן

המוכר שור לחברו ונמצא נגחן - בגברא כדלהלן, ויש להשתלם מן המוכר מה הדין?

בדזבין לנכסתא	בדזבין להאי ולהאי	דזבין לרדיא	
המקח קיים	מקח טעות ומחזיר דמים ¹	מקח טעות ומחזיר דמים	לרב
	המקח קיים ²		לשמואל

בבא קמא דף מו:

פרה מעוברת שנגחה, ואין ידוע אם עד שלא נגחה ילדה, מה הדין לאבי?

בפרה וולד של שני אנשים	בפרה וולד דחד	
קדם ותבע לבעל פרה: משתלם חצי נזק מהפרה ³	משתלם כל החצי נזק מהפרה	לישנא קמא
קדם ותבע לבעל וולד: רבע נזק מהפרה ושמינית מהוולד ⁴		לאיכא דאמרי
רבע נזק מהפרה ושמינית מהוולד ⁵		

¹ דס"ל דהולכים בממון אחר הרוב, ולכך אפי"י שמייירי באדם שקונה שוורים גם לחרישה וגם לשחיטה, מ"מ כיון שרוב העולם קונה לחרישה, א"כ אפשר לו לומר שבקנין זה עשית כמו הרוב שקונים לחרישה, ואתה שמכרת לי שור נגחן שלא ראוי לחרישה אלא לשחיטה הטעית אותי וחוזר המקח. ומייירי באופן שאין חילוק בין הדמים - כי הוקיר דמי בשר, דאל"כ הדמים מודיעים.

² דאין הולכים בממון אחר הרוב, אלא המוציא מחברו עליו הראיה.

³ דאומר לבעל הפרה דהפרה שלך הזיקה את השור, ואם אתה טוען שיש לך שותף בנגיחה - דהיינו שהיתה עדיין מעוברת וגם הולד סייע בנגיחה, תביא ראיה שיש לך שותף, וכל זמן שאין אתה מביא ראיה אני גובה ממך הכל.

⁴ ובכה"ג אין בעל הפרה צריך להביא ראיה, כיון שהניזק גילה בדעתו שידוע שיש לו שותף, וא"כ הוא מודה שיש ספק האם רק הפרה נגחה, ולכן מפסיד שמינית נזק, דתובע רבע מבעל הפרה, ועוד חצי רבע מבעל הולד, וחצי רבע הנשאר דהיינו שמינית מפסיד.

⁵ ואפי"י שלא תבע קודם לבעל הולד, דטוען שהכל יודעים שיש לי שותף, ולא ברור שרק הפרה הזיקה. והוסיפו התוס' (בד"ה מידע), שיש לנו להעמיד הפרה בחזקת שהיא מעוברת, ורק אחרי הנגיחה ילדה. אולם אין זו חזקה כל כך להוציא ממון מבעל הוולד, כי חזקה לבד לא מועילה להוציא ממון אלא להחזיק ממון, ולכן בעל הולד משלם רק שמינית נזק כסומכוס (דכך ס"ל למתניתין) דממון המוטל בספק חולקים והשאר מפסיד.